

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115205191
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8115205191.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovéj a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobkyne T. G. E., nar. XX.X.XXXX, bytom G. D. XX, zastúpená JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanému I. G., nar. X.X.XXXX, bytom J. - O., S. C. X/XXXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou Tarabčák, s.r.o., Hlavná 13, Prešov, o zaplatenie 9.000 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25C 86/2015-300 zo dňa 31.1.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje prvoinštančný rozsudok vo výroku o trovách konania.

Žalovanému priznáva voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol.

Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná v osobitnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o ďalšej časti žalobkyňou uplatneného nároku. Prvým rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 25C 86/2015-159 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 25C 86/2015-176 prvoinštančný súd dňa 30.6.2016 priznal žalobkyni právo na zaplatenie 8.962,36 eur s prísl. Vo zvyšku žalobu zamietol. Zamietavý výrok sa stal právoplatným dňa 2.8.2016.

Vec v rozsahu priznanej sumy 8.962,36 eur s prísl. bola odvolacím Krajským súdom v Prešove pod č.k. 17Co 173/2016-193 zo dňa 16.11.2017 zrušená a vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Preskúmaným rozsudkom prvoinštančný súd žalobu vo zvyšku zamietol (č.k. 25C 86/2015-300).

V zamietavom rozsudku prvoinštančný súd skonštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo zistené, že žaloba žalobkyne bola podaná predčasne, pretože čas plnenia pôžičky, ktorá bola dohodnutá medzi stranami sporu, bol daný na vôli žalovaného ako dlžníka, preto, pokiaľ sa žalobkyňa domáhala vrátenia požičanej finančnej čiastky, takáto žaloba je predčasná. Podľa § 564 Občianskeho zákonníka sa musí žalobkyňa najskôr domôcť určenia splatnosti pôžičky žalovaného voči nej a až následne sa môže domáhať jej vrátenia. Preto aj posudzovanie otázky premlčania, ktoré namieta žalovaný, je predčasné. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 251 CSP pri aplikácii ust. § 255 ods. 1, 2 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto súd mu priznal právo na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Namietala výrok o trovách konania. Nesúhlasila s aplikáciou ust. § 255 ods. 2 CSP, keď poukázala na to, že v priebehu konania žalovaný v závislosti od priebehu dokazovania menil svoje argumentácie a ďalej bolo

jednoznačne zistené, že uplatnený nárok je čo do základu a jeho výšky opodstatnený, o čom nemal súd prvej inštancie, ani odvolací súd žiadne pochybnosti. Preto by bolo namieste aplikovať ust. § 255 ods. 2 CSP.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že sú tu dané výnimočné dôvody pre aplikáciu (§ 257 CSP). Poukázala na obdobné rozhodnutia odvolacích súdov.

Poukázala ďalej aj na to, že jej pomery nie sú dobré, pretože je zdravotne hendikepovaná - nepočujúca, čo ovplyvňuje aj jej pracovnú spôsobilosť a zárobkové možnosti. Je na rodičovskej dovolenke s mladším synom, spolu má dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom. Jej príjem predstavuje čiastočný invalidný dôchodok 169 eur, rodičovský príspevok s rodinnými prídavkami 269,38 eur a výživné platené žalovaným vo výške 200 eur. Príjem manžela žalobkyne z pracovného pomeru je 675 eur mesačne v čistom. Výdavky rodiny predstavujú mesačné výdavky, a to inkaso za byt 177,89 eur, splátka úveru na bývanie 2x a jeden spotrebný úver (193,98 eura, 223,62 eura a 232 eur), úhrada mobilu 20 eur, internetu 9,49 eura, poistenie detí 30 eur, 2x sporenie 10 a 12 eur, bežné výdavky na stravu, hygienu, oblečenie a obuv. Ročne platí daň z nehnuteľností 86,82 eur, poplatok za odpad vo výške 60,11 eur, poistenie bytu vo výške 83,57 eur a poistenie motorového vozidla 162,94 eur. Na mal. C. uhrádza v základnej škole 22 eur stravu, poplatok za tenis 100 eur polročne a oblečenie, obuv, pomôcky a vreckové. Za mladšieho syna Robina uhrádza poplatok v materskej škole 20 eur, stravu 22 eur, uhrádza náklady na vzdelávanie 42 eur polročne. Bez finančnej pomoci matky a starej matky by navrhovateľka tieto výdavky nezvládla. Uviedla, že žalovaný predtým zarábala ako SZČO 1.000 eur mesačne, v súčasnej dobe sa presťahoval do Bratislavy, kde predpokladá, že jeho príjem je vyšší, od 1.500 do 2.000 eur mesačne. Kúpil si jazdené motorové vozidlo značky Mercedes a býva v byte, ktorý kúpil. Uhrádza náklady na výživu mal. C. mesačne po 200 eur. Preto žiadala, aby súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal, prípadne aby žalovanému priznanú náhradu trov konania adekvátne a vo významnom rozsahu znížil. Predložila doklady o svojich výdavkoch.

4. K odvolaniu žalobkyne zaujal písomné stanovisko žalovaný, ktorý namietal náležitosti odvolania a ďalej uviedol, že v danom prípade nie sú dané dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Toto ustanovenie žalobkyňa v priebehu konania nežiadala aplikovať a ani netvrdila, že sú tu dané na jej strane dôvody existujúce pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia. Aplikácia ust. § 257 je možná iba vtedy, ak ide o výnimočný prípad, čo v danej veci nie je. Poukázal na to, že aj on je hendikepovaný, nepočujúci, našiel si prácu, má príjem, čo mu nemôže byť na ujmu. Preto žiadal napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť.

5. V odvolacej replike žalobkyňa na podanom odvolaní trvala. Poukázala na to, že v danom prípade sú tu dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP a poukázala na existujúci komentár k citovanému zákonnému ustanoveniu. O zamietnutí žaloby sa dozvedela až vtedy, keď bol rozsudok vyhlásený, do tej doby nemala dôvod tvrdiť a preukazovať sociálne, majetkové a osobné pomery a okolnosti dôležité pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Prvoinštančný súd mal však dostatok skutkových okolností svedčiacich o tom, že je v danom prípade dôvodné aplikovať ust. § 257 CSP. Žiadala, aby odvolací súd odvolacie dôvody zobral do úvahy a rozhodol tak, ako to navrhla vo svojom odvolaní.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že v danom prípade aplikácia ust. § 257 CSP je možná iba vo výnimočných prípadoch a neboli zistené žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa pre ich aplikáciu a vôbec neboli zistené výnimočné okolnosti, pretože zákon stanovuje nutnosť kumulovať obidva dôvody súčasne. Poukázal na to, že aj jeho príjmy a výdavky nie sú vysoké, dostáva invalidný dôchodok vo výške 290,20 eura, ďalej mzdu vo výške 876,44 eura, teda spolu 1.166,64 eura. Z toho uhrádza 200 eur výživné, 223,25 eur splátka úveru na auto, sumu 90,64 eura telefón a internet, sumu 74,45 eura notebook, sumu 27,50 eura elektrinu, sumu 4 eurá plyn, sumu 195 eur uhrádza za správu bytu, sumu 12,84 eura za TV Magio a sumu 60 eur za prenájom garáže. Preto žiadal prvoinštančný rozsudok potvrdiť vo výroku o trovách konania.

7. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím prvoinštančného súdu vo výroku o trovách konania. Je potrebné uviesť, že žalobkyňa si vo vzťahu k žalovanému uplatňovala úhradu sumy 9.000 eur z titulu zmluvy o pôžičke, ktorú mali strany sporu mať uzatvorenú a ďalej poukázala na to, že žalovaný jej požičanú finančnú čiastku nezaplátil.

Prvým rozsudkom prvoinštančný súd čiastočne žalobu zamietol, ktorý výrok sa stal právoplatným dňa 8.12.2017. Predmetom preskúmaného rozsudku bolo zamietnutie žaloby čo do sumy 8.962,36 eur s úrokmi z omeškania, teda vo zvyšku, keď prvoinštančný súd zistil, že splatnosť pôžičky medzi stranami sporu bola daná na vôli žalovaného ako dlžníka s prihliadnutím na jeho finančné možnosti ešte nenastala. Preto prvoinštančný súd dospel k záveru, že tým, že sa žalobkyňa v tejto veci domáha vrátenia pôžičky, podala žalobu predčasne, pretože sa najskôr, keďže bolo ponechané plnenie na vôli dlžníka, musí podľa § 564 Občianskeho zákonníka domáhať splatnosti pôžičky voči žalovanému a až tak sa môže, pokiaľ jej pôžičku nezaplatí, domáhať jej vrátenia. Z uvedeného vyplýva, že rozsudkom bol nárok na zaplatenie 9.000 eur zamietnutý pre predčasnosť.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania zásadne platí aplikácia ust. § 255 ods. 1 CSP, kde je potrebné úspech vo veci skúmať čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Platí totiž zásada zodpovednosti za výsledok sporu, čo je charakteristické pre sporové konanie. Neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech či neúspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu. Predmetom tohto sporu bolo zaplatenie pôžičky vo výške 9.000 eur. Keďže žaloba vo vzťahu k tejto sume s príslušenstvom bola v celom rozsahu zamietnutá nie pre to, že nárok na vrátenie sumy nie je daný, ale pre jeho predčasnosť uplatnenia žalobcu, žalobkyňa vo vzťahu k predmetu sporu nemala úspech. Tu nie je možné aplikovať úvahu o základe uplatneného nároku a o výške uplatneného nároku, pretože výška plnenia nezávisela od úvahy súdu ani od znaleckého posudku, ale len od procesného útoku a obrany strán sporu. Žaloba v tejto veci nemala byť vôbec podaná, pretože nebol dodržaný postup podľa § 564 OZ.

Preto aplikácia ust. § 255 ods. 1 CSP je základnou normou pre posúdenie zodpovednosti za trovy konania. Nie je možné uvažovať ani o prípadnom čiastočnom úspechu, resp. neúspechu žalobkyne, resp. žalovaného v tejto veci. Úspech žalovaného je v rozsahu 100 %. Žalobkyňa úspešná nebola.

Pre prípadnú aplikáciu ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, je možné pristúpiť súdom, pokiaľ súd bude mať preukázané kumulatívne, že sú dané osobitné okolnosti konkrétneho prípadu a ďalej že existujú tu výnimočné okolnosti, resp. charakter konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti musia byť splnené súčasne. Len vtedy je možné pristúpiť k aplikácii ust. § 257 CSP. Pri aplikácii ust. § 257 CSP odvolací súd zistil, že v danom prípade sú naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa v súvislosti so zodpovednosťou za trovy konania, keď sociálne pomery žalobkyne, vzhľadom na to, čo tvrdila a preukázala, sú dané. Na druhej strane je potrebné však skúmať aj majetkové a sociálne aspekty žalovaného, ktorý taktiež uviedol, že jeho sociálna situácia nie je dobrá. Aj na jednej aj na druhej strane teda boli zistené okolnosti hodné osobitného zreteľa. S aplikáciou ust. § 257 CSP v neprospech žalovaného žalovaný nesúhlasil.

Preto skúmal odvolací súd aj splnenie ďalšieho predpokladu, a to podmienky výnimočnosti okolností v prejednávanej veci, ktoré by mohli ovplyvniť priznanie, resp. nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane v spore.

Odvolací súd zistil, že žalobkyňa podala žalobu na súd predčasne, keď nebola žalobkyňi známa splatnosť uplatňovanej pohľadávky. Pri podaní žaloby si túto okolnosť žalobkyňa mala ozrejmiť. To, že žalobkyňa namiesto žaloby podľa § 564 Občianskeho zákonníka podala žalobu na plnenie, teda na vrátenie požičanej sumy, nemôže zasiahnuť žalovaného tým spôsobom, že mu nebude priznaná náhrada trov konania voči žalobkyňi, ktorá bola v tomto konaní neúspešná pre predčasnosť podania žaloby o vydanie veci, resp. na plnenie. Táto otázka bola podstatnou pri posudzovaní obrany žalovaného, ktorý namietal, že uplatnený nárok je premlčaný. Preto žaloba bola ako predčasná zamietnutá. Žalobkyňa preto musí niesť zodpovednosť za vzniknuté trovy.

8. Keďže odvolací súd nezistil, že v prejednávanej veci ide o celkom výnimočný prípad, výnimočnosť nebola zistená ani na strane strán sporu ani z okolností uplatneného nároku, napadnutý výrok prvoinštančného rozsudku podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako správny.

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. V odvolacom konaní bol úspešnou stranou sporu žalovaný, preto mu odvolací súd priznal voči žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Opäť sa odvolací súd riadil zásadou úspechu v prejednávanej veci v odvolacom konaní a nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti pre prípadnú aplikáciu ust. § 257 CSP.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.